

لپانان
LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Responsable
[ADJEMIAN
Պատասխանատու Տնօրէն
ԱՃԷՄԵԱՆ

LIPANAN

Հասցէ՝ Red. Journal LIPANAN Place des Canons Beyrouth

ՈՒՐԲԱԹ
5
ՓԵՏՐ. 1926
ԲԱՃՆԵԳԻՆ ՏՐԿ: 48ՄՍ:
Տեղական 250 125 Ս.
Սուրիա 300 150
Արսաւան, 100 50 Յ.
Ամերիկա 6 3 Տօլ.

ՍՏԻՄԱՆԱՐԿՈՒՄ ԺՆՈՒՆԱՐԿՆԵՐ ԵՏՅԵՆ ՎԵՐԱԳՐԱՐՈՒՄ ԵՄ ԻՔԵՆՅ ԱՍՏՈՒՄԱՆԱՐԿԵԱՆ ԵՄ

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 168 ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԵ. ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

ԱՆԳԼԻԱ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՆԴԵՊ

Ա. ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍ

Ներսիսյանի մէջ ընդհանուր պատերազմէն վերջ ճոցադրուած թուրքական տեսակէտը քաղաքականութիւնը այժմ ընդհանուր պատերազմէն առաջ տիրող տիրական կեցուածքին վերադարձի ճիգ մը կ'աւելցնէ:

Ժողովուրդներու ինքնորոշման Վիլսոնի սկզբունքին համեմատ ծնած ձերբազատումի շարժումը սակայն Արեւելքի դեռ առաջ չափ մը ազդեցութիւն համար ան ժամանակ և սխալ ըմբռնուած ու գործադրութեան գրեթէ անկախութեան պատճառով թէ՛ բախտաւոր պարագայ մը եղաւ նոյն այդ ազդեցութեան անկախութեան տեսակէտով:

Այդ սկզբունքը պատճառ տուաւ անխորհրդելի և անգործնական պահանջներու ու յաւակնութիւններու, ու զիրենց մղեց ահապսի զարթոնք և քաղաքականութեան, որ դժբախտաբար սահմանաւոր չէին զերազմելու անոնց ազդեցութեան դժուարին ջանքերը:

Ազատութիւնը և ճշմարիտ անկախութիւնը շատերու կարծածին պէս պարզ առեւթուր մը չեն կրնար բլլալ երկնաւոր: Անոնք ձեռք կը բերուին, ժամանակի հետ՝ հասունութիւնով և արժանաւորութեամբ:

Այս տեսակէտով յատկանշական է Եգիպտոսի ազատագրական պայքարը, որ եղաւ կերպով մը նաեւ Անգլիոյ Արեւելեան քաղաքականութեան փորձաքարը: Պատերազմի միջոցին ծնունդ առած բացարձակ անկախութեան գաղափարը, որ արդիւնէն էր Չաղլու փաշայի եւ իր հիմնած «Ալֆա» կուսակցութեան ուսուցումներուն, չմնալով սկզբունքի այդ սահմանին մէջ, փոխուեցաւ հեռզինեւեակաբանութեան շարժմը մը գործողութիւններու որոնցով կը կարծուէր թէ կարելի պիտի ըլլար ազդել անգլիական վարչիչ շրջանակներու վրայ:

Ըրեւ Ալեքսի, Պաղեստինեան բանակներուն հրամանատարը որ պատերազմէն վերջ Քիւստանական Բարձր Գումիէի անունուած էր, ընդ առաջ երթալով չափաւոր եգիպտացիներու օրինաւոր բաշխմանը, յաջողեցաւ հաւանեցնել Հ. Մ. Լոյս ժողովի նախարարութիւնը հոշակելու 23 Փետրուար 1922ի յայտարարութեամբը, Եգիպտոսի անկախութիւնը և թեւաբանութեան բարձրագոյն, չորս կարեւոր վերապահումներով: Այդ վերապահումներով ապագայ բանակցութիւններու կը ձգտէին Սաւաանի, Սաէդի ջրանցքին եւ երկրի քրիստոնէայ փոքրամասնութեանց պաշտպանութեան խնդիրները:

Վաֆա դէս չի մնաց եղածէն: Թէ՛ն չի յամեցաւ օգտագործել զայն և երեսփոխանական ընտրութիւններով երկրին կառավարական ղեկը իր ձեռքն առնուի: Բանի դեռ անգլիական զօրքը Գալիլէ եւ Ալեքսանդրիա բանակած կը մընար, Սաէդի ջրանցքը կը մնար անգլիացիներու բացարձակ տիրապետութեան ներքեւ, և քանի դեռ Սաւաանը Եգիպտոսի միացման յայտարարութիւնը կ'երկարաճէր, անկայտ էր թէ եգիպտական անկախութիւնը համեմատական աստիճանի մը կ'ընթացէ, ու կ'ըլլար աւելի շատ ներքին ինքնավարութիւն մը ըսկ (self Government): Այստեղի գործերու ուղղութիւնն եւս՝ միևնոյն ուղիով մնալու էր: Ենթադրուած իր թէ Եգիպտոսը արտօնուած էր աստիճանի դեպքանութիւններ եւ հիւպատոսութիւններ ունենալ, սակայն անկախութեան յայտարարութեանը յարակից Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարարութեան նօթը որդի չպիտի ըլլար յայտարարութեանը պետութեան թէ՛ Անգլիա պիտի նկատուէր ոչ բարեկամական վերաբերում մը՝ իրենց կողմէ եգիպտական խնդիրներու ուղղակի կամ անուղղակի օրհնէ միջամտութեան . . .

Վաֆա ասոնք գիտնալով հանդերձ երբ երկրին ինքնանութեան զուլան անցաւ, ինքզինքնին հովեր մը տուաւ, և հետեւեցաւ ամբողջական քաղաքականութեան մը օրոնք օւրիշ բանի չձառայեցին քան աւելի շնչաւ եգիպտացիներու հակամարտական զգացումը:

Գործաւորական Մ. Մաքսիմալիսի կառավարութեան հետ Լանտի մէջ ձեռնարկուած բանակցութիւնը համոզած ըլլալու էր Չաղլու փաշայի և Վաֆա թէ Անգլիան իր ամբողջութեան մէջ, ինչ ուղղութեան ալ պատկանելու ըլլար, համաձայն էր արտաքին քաղաքականութեան ձեական գիծերու մէջ, և անոր համար Եգիպտոսը Բրիտանական ընդարձակածաւալ կայսրութեան պաշտպանութեան տեսակէտով առաջնակարգ կարեւորութիւն մը ունէր, որմէն ոչ մէկ պարագայի մէջ ձեռնմխել ըլլալ պիտի ուզէր:

Վաֆա ասկայն ինքզինքն պարտուած չնկատեց, ու Սաւաանի խօսվածութեան յարեցանումովը եւ ապա Սաւաանի ընդհ. կառավարիչ և Եգիպտոսի բանակին Սէյտար Սըր ի Սթաք փաշայի սպաննութեամբը ուղիւ իր գերագոյն ձիգը ի գործ դնելու եւս պատանալիքի յետին զենքը գործածել:

Այդ պայմանութիւնը, սակայն, Անգլիոյ հաւերութեան բաժանի յորդող կաթիլը եղաւ, և դեռ նոր ստուար մեծամասնութեամբ երկրին ճակատագրի վարելու կոչուած պաշտպանական կառավարութիւնը կարող, որքան նշանակալից ընթացքով մը ցոյց տուաւ Եգիպտոսի թէ՛ Անգլիա նման արարքներէ սարսփող մը չէր: Առատոր հետեւեւեց յայն եղաւ որ ան յետմայի շարժով մը եւ 28 Փետրուարի Անկախութեան յայտարարութիւնը իր ետեւեւեւ մէջ խոշոր ոյր-չուսներով իսկոյն ձեռքն առաւ երկրին արդարադատութեան, երեւոյթի և հանրային ապահովութեանց գործերը, Անգլիացի խորհրդականներու վերահաստատումի ձեռն ներքեւ, եւ միջանկախ յայտ ստացեց թէ Սաւաանի վաշտութիւնը կը թափէ Եգիպտոսէն, ատոր իր հետեւեւեւ հոնկէ դուրս վաթսեց Եգիպտոսի գոյնը Գալ. Տաւ. Բ. Էջ Ա. սկսեալ:

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Պատմաբան
Խմբ. « Լիբանան » թերթի

Ազգագրական թերթի 166րդ թիւին մէջ զարմանքով կարդացինք խմբագրութեանը ուղղութեամբ բաց նամակ մը, Տոնաւանի վարդապետի վերջերս յարուցած խնդիրն շուրջ, ստորագրութեամբ մի քանի թէ զեմբանակ և թէ Պէյրութի Հայ հասարակութեանց անձնութեան անձնութեան խմբին:

Քարմանքով կարդացինք ըսինք, որովհետեւ մենք երբեք չենք կարծեր որ, Հայ Ազգ. Իշխանութիւն կոչուող և մինչև հիմայ մեր յարգանքին ու ակնածանքին առարկայ եղող, և ազգին մէջ դոյուրելու ունեցող միակ ղեկավար մարմին մը ինքզինքն թոյլ պիտի տար այսքան անձնորակ, այսքան ապիկար դուրս դալ ազգին արժանապատուութիւնը վտանգող խնդրոյ մը մէջ, խաղաղութիւնը մի քանի շաբաթապահ անձնութեան ձեռքին մէջ:

Կը կարծէինք թէ դէպքերը իրարու յաջորդելուն վարդապետին խայտառակութեան յաջորդող օրերուն, իր իսկ ինքնակրթութեան և մեղսակցութեան և ծանր հարուած հասցուցին մեր աշխարհը: Եւ հաշտական ժողովուրդի պատուին ու համարին, զոնէ խելքի պիտի բերէր մեր մեծաւորները, և արագ ու կարող միջոցներով չորիքին առաջըր առնելու աշխատանքին պիտի մղէր: Բայց եկուր տես որ փոխանակ արդար ու անապաւ կարգադրութիւններու, երեւան բերաւ նեղմիտ ու անբաւարար մտայնութիւն մը, ասանկով պատճառ ըլլալով որդէն յաջորդած կրքերու հրամանին, և իր վարկին ու հեղինակութեան իսպառ զանգուտին:

Մենք օտարագործներու փախստող ըլլալով որ դէպքերը ձգտելու գիտազնութեամբ երեւան դալ, ներկայով և հրապարակաւ կը յայտարարենք (և ասոր պատասխանատուն ալլես մենք չենք, չենք) և կը պահանջենք Վեհ. կաթողիկոսէն որ, բարեհաճի ազգին կողմէ պատուաւոր ճանցուած անհատներէ կազմէ յանձնախումբ մը և անոնց ներկայութեամբ թէ՛ մենք չկրքինք ապացուցանել որ, վարդապետը, Տիկ. Նախապէս բժշկի, յիշուածութեան ենթակից տուած է, իրեն ամուսնալուծման հրաման ալլու օգտաւորաբանութեամբ:

2.— Թէ մենք դէպքին իրիկունք տիրելով վարդապետին առանձնատնեակը ըլլալուն և չըլլալուն մասին մօտաւորապէս հինգ վայրկեան իրարու հետ վիճած և զեմբի պահանջ ալ եւ կած ու տեսած է մեզ այդ վիճակին մէջ:

3.— Թէ տիրելու գտած և երեւան բերած վարդապետի մահաճախին տալ կէն: Մենք պատրաստ ենք յանձնախումբին տուած ամենամար պատիժն իսկ կրելու:

Իսկ գալով ինքնուրոյ «յանձնախումբին» թէ՛ իրենք կը հաւատան իրենց բաժին, ինչու քաղութիւն չեն ունենար իրենց իսկական անունովը հրապարակ գալու:

Մենք կը կարծենք թէ լաւ է որ Հայ հասարակութիւնը գիտնայ թէ ինչ-

պէս գինքը կ'ուզեն խաբել՝ ահա:

Յ. Պոյանեան: Թարգմանեցէք զեմբի մէջ իր շահառակութիւններով հրաշակաւոր և վարդապետին ալ բազում կը եղող, և զեմբի միւտիւրութիւնը երազող և ատոր համար ամէն խաղ խաղցող, Ատանացի խաչիկ Պոյանեան:

Տօք. Փաշապէտեան: Ստեփանեան րաժանձ և վարդապետին անբարոյ ըլլալը հրապարակող ժողովուրդէն ներկայութեամբ յայտարարող և առաջին անգամ իր միջոցով ժողովուրդի ուշագրութիւնը վարդապետի քայլերուն նաւթող անհն է:

Յակոբ Պէճէճեան, Դամասկոս: Դեռ նոր եկաւ և իր Ստեփանեանից մը ըլլալուն վարդապետի գիշերային Սարգանաբողեան խնդրանքներուն ապաւորողը:

Մկրտիչ Տէօփէթեան ? ? ? : Ո՛վ կը ծագուի այս անունին առկա գիտնէք, զեմբի միւտիւրութեան համեղ պատուը միշտ երազող ու անով ապրող և որու հասնելու համար ոչ մէկ միջոցի առջև խօսի չի դնող և վեհ. կաթողիկոսի հրամանով և պաշտին ջննդութեամբ դատաւարտուած և զեմբի միւտիւրութեան պաշտունէն հեռացուած մեր ամենու ծանօթ Մկրտիչ Պուլստիկեան:

Յով. Ալեքսանյան: «Տէօթեան» Տէրաբերին աղմկ» անունով աւելի ծանօթ, զեմբի հասարակութեան և ժողովուրդէն Տիկին Սիրաբիլի խնդրով նշանաւոր և վրդ. գիշերային գիշարութեան ներքին ու անխախտ ընկերն ու նոյնպէս արշաւանքներու աշխիջն ու մեղսակցիցը:

Արդեօք այս Պարոնը ի՞նչ շուտ մօտեցաւ թաւաշտեւ երկու ախի առաջ Տէօթեանի Դեմբի Էֆ. Ի տունէն վարդապետի և մի քանի մեղի ծանօթ տիրիկներու հետ օղի խմելու առնն պատահեց զեմբին վրայ, երկուքն ալ հասարակ խնդրներու պէս թեւ թեւ ինկած, և ի՞նչ խառնութեաններուն ծաղր ու ծանակին մէջէն փոխելու տառն, Եւր. որով է ու վարդապետի համարին ու վարդապետական խափաբէր կրնայ յիշել:

Հիմայ յարգելի խմբագրութիւն, դուք ալ կը յուսամ թէ կրցիք գաղափար մը կազմել, ինքզինքն զննիչ յանձնախումբի սխալ տուող և մասնաշլուանք իրենց այդ պաշտօնին կոչող (եւ թէ կայ) կղեր սկանին, անապաւ արգաւորակութիւն և նայն իսկ իր գլխուն մէջ խելքի բերու մը ունենալուն:

Հասարակութիւն խաբել, անոր աչք զին փոշի փչել և ասանկով կառավարելու յաւակնիլ. շիտակը դժբախտ բան է. և մենք հիմայ է որ կը հասկնանք թիւրք թաւաթի խօսքը. Էթէ Հայ Ազգ. անանկ վիճակի մը բերել ար 50 ասորին խելքը գլուխ չի գայ:

Մեամ յորգածօք
ԱԻԵՏԻԲ ԱՐՈՒԱՆԵԱՆ

Ի. Խ. Յիսեայ Բաց Նամակին սեղ կուսանք սոսկ մալիոյ օրհներ յարգած ըլլալու համար:

և ըստ անգղիական աշխատեցուծելունը. ապա առաջ առնվում են հեռավոր հարկերը և վերին ներքին առևտրի հոլիտին օգտագործվում ըստ հոլանդական ընդհանուր առաջին օրենքի. և հետո ըստ օրենքի մասին և այլն:

ՄԻՔ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ.

«Լիբանան»ի անցեալ երկու թիւերը մեկնեալական խանգարումի պատճառաւ եւ հակառակ մեր փափաքին չի կրցան լոյս ընծայել, այս առթիւ մեր յաջգնի ընթերցողներուն ներողամտութիւնը կը խնդրենք

Բարձր Քաճիսէրը երկու օր ետ
բիրօյի մեկնելը կը պատահարէ. իսկ

Բաղադրանք մեզ պատահած Հոկտեմբերեան չարաղիքս դեպքէն վերջ— որու միջոցին բազմիցս նահապետուած Հայ գաղթականները անգամ մը եւս զոհեաւորին ու բախտուեցան— տեղւոյս մեջ կազմուած Հայ Կարօտեց Համագլխին Յանձնաժողովը «Կոյե» ուղղեց ի սփիւռս աշխարհի ցրուած հայերուն, խնդրել անոնց զգուշութիւնը մեր աղէտեալներուն համար: Բայց ափսոս ու, քերթեալ մեջ հրահարուած այդ սրբաճմարիկ կոչերը առանց որեւէ արձագանք զգնելու գրոս Հայ արեւու մեջ, կոյեակի մը ծայնին պէս փակ մը վայրէջան օդին մեջ քրքուալէ վերջ գնացին ու մոռացութեան անդունդին եզերքը փոռնեցան: Թեւեւ ալ ասոր պատճառըն էր աշխարհի ամեն անկիւններէն հնչող բարձրադուրեղ կոչերու ձայները: Ենթադրուիւնքեմք պէտք է յիշել քի՛ սուղիական եւ քի արհաւանմանեան հայ քերթեալն ցոյց տուած համակրանքը մեր աղէտեալներուն հանդէպ. անոնց մեջ հրահարուած ցաւակցական ու համակրական տոգորեալ պահ մը մոռնալ տուին մեր աղէտեալներուն իրենց անդարմանելի կորուստը, իրենց խնայող ցաւերը եւ ջանացին միմեքարուի: Սակայն ոչ միայն խօսով կ'ապրի մարդ, այլ եւ հացով ու ձմեռ ասեմ սաւուկ հազուսով, ուր կը պակսին մեր աղէտեալ գաղթականներուն:

Երախտագիտութեամբ պարզիմ յիշել քի, առաջին առթիւ իսկ, ինքնաբերաբար կ'իյնի յոյս վեհափառ Կարողիկոսը.

Ինչ որ խնդրներու առթիւ, եւ տեսակցութիւնը վերջ կը գտնէր մէկուկէս ժամէն աւելի տեսող տաք եւ մտերիմ խօսակցութենէ մը յետոյ, ուրիշ ետք մամլոյ ներկայացուցիչները հրաժեշտ կ'առնէին Բարձ. Բոմիտէրէն եւ միեւնոյն ժամանակ կը խնդրէին որ վերջերս բանաւորութեամբ պաշտօնակիցը յայնքաննեղը չի գրուի եւ բանտի անօրէնութեան տեղեկացուի որ հոգ տարուի անոր, որովհետեւ նոյնիսկ իր տակի մահիճը առնուած է եւ երկու օրէ ի վեր ցուրտ գետնի վրայ կը պռնուի: Բարձ. Բոմիտէրէն կը խօստանայ պէտք եղած կարգադրութիւններ ընել

125 Սուրբուհան, Նուսահեմի սրբազան Պատրիարքը՝ 50 Եպիսկոպոս եւ Միս Ըսքոնի 25 Անգլ. ոսկի փութաւորացիներ ի նպատակ տղայներուն, մեր կատարած դիմումին վրայ եւս 2. Բ. Ը. Միութեան կեդրոնը դրկեց 200 Անգլ. ոսկի: Պէրուքէն Բրիթանիոյ դրկեց ֆանի մը պակեալ հին հազուսներ եւ հայ Կաթոլիկաց Դեռապայծառը՝ 50 Սուրբական քուրք: Բայց այս ստացուած նուազանքները ծովու նման կարօտութեանց առջեւ ջուրի կարիքներ էին միայն որ արդէն սպառեցան ու մեր Համագլխին Կարօտեցոյ շուարած է քի ի՞նչ պիտի ընէ:

Ամեն օր տեսնակներով աղիւս գաղթականներ առաջնորդարան դիմելով բախտնաւորին կը խնդրեն որ զոհեմ իրենց օրական ցամաք հաց մը շնորհուի: Շարունակ կը կրկնեն «Դուր պէտք է եմք մը խորհիք մեզ համար. Ազգը կուգի» որ մենք մեր զաւակներուն հետ անօրի մեռնիմք, կ'ա՛մ գործ ցուցուցէ մեզ կ'ա՛մ հաց տուէք:

Այո, այս դժբախտներուն համար պէտք է եմք մը խորհիլ. սակայն ի՞նչ ընել, որո՞ւ դիմել ու օգնութիւն խնդրել: Ի՞նչով ամենուր, հնչեցնել այս անգամ մեր կոչնակը ողբազին քրքումներով մեր արհաւանմանի բախտաւոր ազգակիցներու ակնքին, բաղխել անոնց արթն ու խղճին դռները:

Ո՛վ ազնիւ ազգակիցներս, խորհեցէ քի դուր այսօր Դամասկոսի մէջ ունիք հազարաւոր արեւակիցներ, որոնց հիւղակները ֆանդուած են ու կողոպտուած, անոնք ամիսներէ ի վեր իրենց ազգակցներուն ու հայրենակիցներուն արդէն ետք տեսնակներուն, մեր վարձած, խոնաւ կարծեմունքով, վաճիքի բաւ կին ու աղքատացի օրտափակին մեջ խոնուած են, կամ աւելի շիտակը ըսելով՝ ծառերու կոնքերու նման «Իսքիթ» եղած: Կ'սպասեն գործերու վերականգնման, բնականոց վիճակի հաստատման եւ իրենց հեռաւոր ու բախտաւոր ազգակիցներու դրկելիք օգնութեան, որք զժբախտաբար կ'ուսանանք իսկ իրենք կը մաշին ու կ'սպասեն սպասելով:

Տեղն է կարծեմ յիշել հոս հայկական սա ասացուածը «Դեմ մեռի, եկու սիրեմ»: Ա՛հ, կը խնդրեմ, աղ. նուսահեմ եղբայրներ ու փոքր, բոլ մի՛ տա՛ որ մեր ազգին բեկորները անօ-

ՍՈՐԵՆՔԻՆԵՐ
ՅԱՆ
ԳԱՅԵՐԵՐԵՐ
ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՏՊԻՐՍԵՐԸ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ՝ Պր. Ա. Սահակեանի լուսանկարչատունը (Պուրճ), Պր. Մ. Վեհուհիին վաճառատունը (Պապ—Իսթրի), Միութեան անդամներուն օժիւ եւ երեկոյթի գիշերը կիշէն:

քուրքեն մեռնին, մեռելներուն յատկացուած 2500 սիրտ մէկ մաւր ողջ մընացողներուն նուիրեցէ գրացէ անոնց զաւկադմ ու սննդազուրկ մանկիկներուն վրան օգնութիւն:

Պատ. Փոխանորդ Հայոց ՎԱՀԱՆ ՎՐԻՊ. ԳԵՈՐԳԵԱՆ
19 Յունուար 1926

Դամասկոս
Կը խնդրուի արհաւանմանեան հայ քերթեալ արհաւանք այս կողմ:

ՆՈՅՆ

ՏԵՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ՏՐԻԻՋԵՐԻՆԻ՝ ԲԱՐՁՐ ՔՕՍԻՍԵՐԻՆ
ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Յաջորդաբար թարգմանելով պիտի տանք Տրիւլներու՝ կողմէ Բարձր Բոմիտէրէն այս օրերս ուղղուած նամակին, ինչպէս նաեւ իրենց կողմէ զրկուած պատուիրակին տրուած յանձնարարադրերը:

Հետեւեալ նամակներու թարգմանութիւններն են որ պիտի տանք որոնց մէջ յայնքան կ'երեւի Տրիւլ ժողովուրդի զգացումները կ'ըսէ մեր պաշտօնակիցը Լ'Օրբան:

1. — Պաշտօնական նամակ մը որ կը կրէ Ապտին ձափար էլ Աթրաշի ստորագրութիւնը, և արուած է իրենց կողմէ զրկուած պատուիրակին Շէյխ Իսմայիլ Ապա Էտափին, ուղղուած հրամանատար Բաւթիլիէի:

2. — Պաշտօնագիր մը նոյնպէս ստորագրուած Ապտին ձափար էլ Աթրաշի կողմէ, ուրտեղ կ'սուի թէ Շէյխ

ԹՏՐՈՆ ՔԻԻՐՍԼ
ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՇՔԵՂ ԵՐԵՎԱՆԻ
ԿՅՁՄԱԿԵՐՊՈՒԱԾ
Հ Մ Ը Մ Ի
ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱԶԻՒՂԻՆ ԿՈՂՄԷ
ՄԱՍՆԱԿՅՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՆԹԻՂԻԱՍԻ ՖԱՆՖԱՌԻՆ
Տեղի կ'ունենայ 6 Փետրուար 926 Շաբաթ ժամը ճիշդ 9—ին
ԳԻՆԵՐ.— ԼՕԺ՝ 250, Ա. կարգ՝ 50, Բ. կարգ՝ 30 Ս. Դ.

Իսմայիլ Ապա Էտափին տրիւլներու կողմէ պաշտօն ստացած է, Բարձր Բոմիտէրէն ներկայացնելու համար նամակ մը և սահմանուած է զրկուածներու իր առաքելութիւնը:

3. — Ապտին ձափար էլ Աթրաշի ստորագրուած նամակ մը պատուիրակ Շէյխ Իսմայիլի միջոցաւ պէտք է յանձնուի Իմէր Արսլանի (ձափէլի եւ Բեթիօսան) որուն մէջ կը յանձնարարուի որ այս վերջինը անձամբ ներկայացնէ տրիւլներու յայտարարութիւնը՝ Բարձր Բոմիտէրէն:

4. — Տրիւլներու յայտարարութիւնը ուղղուած ֆրանսական հանրապետութեան Բարձր Բոմիտէրէն Ն. Վ. Մ. ար ժուլընէին:

5. — Էմիթ Արսլանի (տրիւլներու ներսփրեան) կողմէ Ապտին ձափար էլ Աթրաշի ուղղուած նամակը, ուրտեղ կը յայտնէ իւր պաշտօնաթղթերուն ստացած ըլլալը, յայտարարելով միեւնոյն ժամանակ թէ իրեն վստահուած պաշտօնը կատարած է:

6. — Մ. ար ժուլընէին պատուիրակն ուղղուած ձիպէլ տրիւլի տրիւլներուն, որ զրկուած է նոյն պատուիրակին միջոցաւ, և նոյն ձամբով:

ՏՐԻԻՋԵՐԻՆԻՆ ՀՐԱՄ. ԲՈՍԹԻՂԷՐԻ
ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿԸ

Ն. Վ. Հրամանատար Բոմիտէրէն, Բարձրներէ ետք, ներկայ նամակը կրողը Շէյխ Իսմայիլ Ապա Էտափին Սուլէյմանի, իր քով կը կրէ Տրիւլ ժողովուրդէն Բարձ. Բոմիտէրէն Ն. Վ. Մ. ար ժուլընէին ուղղուած նամակ մը այժմու պարագաններուն և պատահարներուն վերաբերող:

Այս նամակը պէտք է ներկայացուի Էմիթ Արսլանի միջոցաւ անոր ստացուած ըլլալը ապացուցանելու համար ուղած պահանջ:

Կը խնդրուի 2500 Ն. Վ. ներկայ նամակը կրողին ամէն զրկուածներէն և անոց շնորհել, պէտք եղած տեղը երթալ գալու առթիւ:

Մեր կանխադրած շնորհակալութիւնները ներկայացնելով 2500 վոն մուծեան:
Ստորգ.՝ ԱՊՏԻԼ ԶԱՆԱՐ ԷՄԱՐԱՇ
Սուէյթա, 13—1—926

ԲՈՒՈՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՄԱՐԴՈՑ
ՈՐՈՒՔ ԿԸ ԳՏՆԻՒՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ
ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՈՐՈՒՔ ՊԵՏԻ
ՈՒՇԱԿՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆՆԵՆ

Թէ՛ Շէյխ Իսմայիլ Ապա Էտափին Սուէյթա Տրիւլ ժողովուրդի անունով և մասնաւոր առաքելութեամբ կը ձամբարդէ Պէյրութ, Ն. Վ. Բարձր Բոմիտէրէն յանձնելու համար ներկայ կացութիւնը պարզող յայտարարութիւն մը:

Բոլոր պատասխանատու մարմինները որոնք կը գտնուին մեր իշխանութեան տակ պաշտաւոր են ոչ մէկ կերպով զժաւարացնել, այլ զիրարցնել մեր պատուիրակին երթուղորդը ազատ անցը շնորհելով անոր:

(Ստորգ.՝) ԱՊՏԻԼ ԶԱՆԱՐ ԷՄԱՐԱՇ
Սուէյթա, 24—1—926

Յաջորդիւ թարգմանաբար կուտանք Բարձր Բոմիտէրէն ուղղուած նամակը եւ Մ. Տը ժուլընէին պատասխանը:

ՀԱՅ ԴԻՄԻՏԻՍ
ՏԵՂ. ԼՈՒՐԵՐ
ՏՐԻԻՋԵՐԻՆԻՆ
ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՏՐԻԻՋԵՐԻՆԻՆ
ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՏՐԻԻՋԵՐԻՆԻՆ
ՈՒՂՂՈՒԱԾ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Holeproof Hosiery

ԿԱՆԱՆՁ ՕՂԵՐՈՎ ԱՂԶԻԿԸ

(ՎԷՊ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

ԳՐԵՑ՝ ՀԱՅՐ—ԱՐՇԱԿ

Է. ՄԱՍ

ԹԵՓԵՐՈՒՄԸ ԲԵՐԻՍԻՆ

Մինչդեռ Շաւարշ այս մասնակցութեամբ մէջ իր խմբի կը շարունակէր, անդին Երեւանի քաղաքէն հեռուէր վերադարձող Մինչ Շաւարշ հազիւ երեքնէն հարեանցի անկարկ մը կը նետէր սինեմայի վարագոյրին վրայ, եւ շուրջ կը թաղուէր իր մասնակցութեամբ մէջ։ Միտքով եւ մարմնով անգիտ մէջ գտնուող ամբողջ սիկանէթները։

Գիշերուայ ժամը 12ին մօտ էր որ գրեթէ սինեմայի ներկայացուցիչը անարժան էր, եւ ժողովուրդը անգիտութեամբ եւ ծափահարութեամբ Արթուրեանը պարը կը պահանջէր, իսկապէս ալ այդ գիշեր սինեմայի անօրէնութիւնը մասնաւոր յայտարարութեամբ մը ծանուցած էր յայտագրին փոփոխութիւնը եւ անոր պարուհիներու ներկայութեամբ։

Թիւնը, որոնք այդ գիշեր իրենց մուտքը կ'ընէին Արթուրի բեմին վրայ։

Արդէն սրահին ճրագները մարած էին եւ ծրարացող արթնութեամբ երգ մը կ'երգէր, իր կնիքական ձայնին աւելի յոգնած եւ զինով մարդու երգած ծրարութիւնը թողելով ներկայութեան վրայ, յարգաբար իւրին վրայ կերելու նային Ռուս, Արար երգչուհիներ եւ պարուհիներ որոնք մեծ խանդավառութեամբ իւրին ստեղծեցին ժողովուրդին մէջ, իսկ Շաւարշ մեծ հետաքրքրութեամբ սկսած էր հետեւիլ արուեստագէտուհիներու բեմին վրայ կատարած ցուցադրութիւններուն, պարերուն եւ երգերուն։

Սրահին մէջ յայտնուէր կ'երեւէր թէ՛ ժողովուրդը անհամբերութեամբ

որիչ արուեստագէտներէն որոնք կ'ապաստեն, եւ լայն բացուելէն ետք անկարկ ծափահարութիւններով արահը սկսած էր թնայլ, Արար հանդիսատեսներէն ոմանք ծափահարելով հանդերձ կը պարային։

— Պրեմի Սիրուն... Պրեմի Սիրուն... միտախիստ ել երեւց... այսինքն Սիրունը կ'ուզեն... Սիրունը Հայ արուեստագէտներէն... հազիւ թէ Սիրուն բարձրարժէքի մէջ արձագանգած էր Շաւարշ իր նստած տեղը ցնցում մը կը կրէր եւ մեծ հեռաբերութիւն մը կ'արթննար իր մէջ այս «Սիրուն» անունը շուրջ, եւ պահ մը ինքնին կը խորհրդածէր, արդեօք այս իմ Սիրունն է թէ ուրիշ մէկը։ Բայց կ'ըսէր ինքնին։

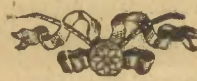
— Անկարելի է որ ան ըլլայ, ինչ ցործ ունի այս տեղերը եւ ինչպէս ձգէ Պոլսը... ի՞նչ որ ինչ Պոլսը մէջ կըրնար վայելել մէկն հանգիստ... ինչպէս ինչ զինքը նետէր այսպէս ստորնացողի միտքով մը մէջ, եւ հազիւ թէ այս մասնակցութեամբ Շաւարշի մտքէն լայնքը կը մարէին, լուսարձակը դոյնը զգայ լայնքով կ'ողողէր թափառութեամբ եւ նուազը կ'սկսէր թրջակա պարտաւարի լիարեւոյթ մը նուազել եւ ահա... Սիրուն կ'երեւէր բեմին վրայ զոհուած որ եւ հուշումն որ բարեկ

շրջագծեալ մը, որուն տակէն ցուցող գոյնգոյն լոյսերուն շնորհիւ կը նշմարուէր ամբողջ մարմինը, իր օպտիկական եւ փոփոխական մէջ, եւ կամայ կամայ կը յառաջանար բեմին վրայ, նուազի ելելէն ետք հետ հասար իր մարմնին զանազան կողմերը օ՛րհնով եւ ձեռքի օւ սաքի նուրբ շարժումներով։

Շաւարշ որ իր նստած տեղէն վերելած էր անկարկ լուսաւորութեամբ համար, անողին անթիւ մեծ ճիգ մը թափած էր վերջինջու համար եւ այդ վայրկեանին համարուած էր թէ այն է՝ եւ ասանց այդքան խռնուած ժողովուրդը նկատի առնելու կեցած տեղէն խելացի աստի նետուելով տակաւին բեմին չի հասած բացառութեամբ էր։

— Անուշիկ Սիրուն... Սիրուն... Սիրուն... ես հոս եմ, եւ մէկ ականթի մէջ նետուած էր բեմ Սիրունի մօտ, Սիրուն արդէն ձայնէն ձանցած էր, եւ։

— Վայ Շաւարշ՝ դուն հոս, նուազ կ'օրհնուէր ինքնէն մը ետք ինկած էր Շաւարշի գրկին մէջ...։

ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ

Լ.

ԵԼԵԲՏՐԱ—ՃԱՌԱԳԱՅԹԱՐՈՒԺԱԿԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՏՕԲԹ, ՄԻՋՐԱՆ Կ. ԲԵԺԻՇԵԱՆԻ

Առաջին մրցանակ եւ պատկառ Փարիզի հոգեբուժական վարժարանէն եւ վկայեալ բարձագոյն հիւանդանոցներէն։
Նախկին բժշկապետ Մերսինի Ֆրանս. Զին. Բաղ. եւ վեներական Հիւանդանոցներուն Պատկ. Միտայի Ֆրանսայի Առողջապահական Նախարարութենէն
Անդամ Փարիզի Հոգեբուժական, Ելեբստաբուժական, Վեներաբուժական եւ Հոգեբանական գիտութիւններու Միջազգային Ընկերակցութեանց։

Արեւելքի սոյն առաջին եւ միակ հոգեբուժարանը ունի դարմանագիտական զօրաւոր մէթոդներ (քննական, մաքնական, թելադրական, ծրարական), որոնց գործադրութեամբ անբուժելի նկատուած շարք մը ներքին հիւանդութիւններ, չլայն ցւեր եւ նոսքներ, որոնք անսովոր եւ արդարեւ անբուժելի են, բարձրական անարեւելքի թելադրական մեծ յաջողութեամբ կը դարմանուին։ Սոյն մէթոդներու կատարելագործման համար, Տօբթ. Միջրան Բէշիշեան երկար տեւեկան դասընթացներու հետեւեցաւ Նիւրնպի մէջ, մասնաւորաբար Բարիք Ե. Պերին։

Նկատելով որ հոգեբանութեան կողմէն կայ օւրիշ զօրաւոր ուժ մը եւ, արդի ելեբստաբուժութիւնը, որ դասական դարմանագիտութիւնը կատարելապէս յեղաշրջած է, Տօբթ. Միջրան Բէշիշեան Պերինի Վերլուստի հիւանդանոցին մէջ, մեծ տեսակէ ֆրոնտալ Նակելլըմիթի մէջ, ինչպէս նաեւ Բարիք, Բիւրի Բատիմաբուժական հաստատութեան մէջ, ֆրոնտալ Պէշիշի եւ Լըսու Լըսուրի մէջ ուսումնասիրեց ելեբստաբուժութիւնը իր անսակման եւ գործնական բազմազան ճիւղերուն մէջ ու օժանդակ իր հաստատութիւնը Նիւրնպի մէջ քիմիքներու նման գիտութեան էն զօրաւոր եւ կատարելագործեալ մեթոդներով։

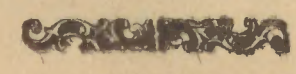
Ելեբստաբուժութեամբ կը դարմանուին արտի, թոքերու, օստիոքի, աղիքներու հիւանդութիւններ, չլայն ցւեր, հիւստի քրոնիքալ, ծննդածիլական գործարաններու հիւստի քրոնիքալներ, անբուժելի նկատուած հիւստի քրոնիքալներ, անկարողութիւնը, արգանդային հիւանդութիւններ, քաղցկեղ, օղորթութիւն եւ օղորտային հիւստիք, երկար տարիներէ ի վեր չի գոյցուած վերադարձ եւ ֆիսիքալներ, ամէն տեսակ լիւիքիւս, մարմնի զանազան ծրարից հիւանդութիւններ, չափաքան տարուկը, դէմքի բծեր, մաշկի հիւանդութիւններ եւ այլն։

Ելեբստաբուժութիւնը կ'ապահովէ նաեւ անարակազմ մանուկներու օղորտային եւ մկանային զարգացումը։ Թոքախտի դէմ կը գործածուի օրգանա զգուցուցիչ եւ բուժիչ, անդոյտ համար անձանօթ այս մէթոդները Նիւրնպի մէջ հիւանդանոցներու եւ քիմիքներու մէջ հրաշալի արդիւնքներ կ'առանձնան Գալօֆորեան գրութիւնը, զոր ֆրանսական Բեշիշեան Արեւելքի մէջ, անուշիկ անգամ սոյն հաստատութեան մէջ սկսած է գործադրել։

Տօբթ. Միջրան Բէշիշեան ունի նաեւ քիմիքական սկզբնական միջոցաւորական աշխատանոց մը որ կ'ըլլան մէկը, խուսի, արեւոյ, թորախի եւ վեներական հիւանդութեան Բիւրոյ Միջրան Բէշիշեանի քիմիքներու Ա. Ե. Լապորտաբուար յատուկ է միայն իր անձնական հիւանդներուն եւ յանձնուած վաճակ վկայեալ Բիւրոյէն։
Հիւանդ կ'ընդունին ամէն օր, բացի կիրակիէ 8—12 եւ 3—5 եւ ժամագրութեամբ։

Զորքաւորութիւն օրերը մինչեւ կէսօր— վկայեալ աղաքներու միայն ձրի, մուսիք վնասում չիկայ։

ՀԱՍՏԷ.— Դամասկոսի փողոց, օրհակի վրայ, Հայ Կարօլիկ եկեղեցիի մօտ Միւսովվարի մեծ օճիկը։
Թղթակցութեան հասցէ.— Փոսթ աղիկ թիւ 691 Պէրլուր։

ՏՕԲԹ, ՄԻՋՐԱՆ ԲԵԺԻՇԵԱՆ

(Վկայեալ Ամերիկեան Համալսարանէն)
ՄԱՍՆԱԳԷՏ—ՎԻՐԱՐՈՅԺ

Կանանց արգանդի, ներքին, աչքի եւ վեներական հիւանդութեանց Հիւանդ կ'ընդունին ամէն օր իր ամեն դարմանատան մէջ. ժամը 8—12, 3—5
ՀԱՍՏԷ.— Կուրօ փողոց, Թրամվէի Ընկ. երկու կայան վար, իր դարմանատանը։

ԴԵՂԱՐԱՆ ՔԱԼԱՄԵԱՆ

ՄԻՋՐԱՆ ՕՐԻԵՆՏԱԼ ԴԻՄԵՏ
ՊԱՊ—ԷԼ—ՖԱՐԱՃ (ՀԱԼԷՊ)

Դեղարանիս մէջ կը պատրաստուին դիւրամաշելի դիմերով եւ մեծ իւրաքանչիւր ամէն ծեսակ դեղագրեր. ալիսներուն մասնաւոր գեղջ. օրհնութեան ամէն օրերը բժշկական ձրի քննութիւն անկարողներուն համար, քաղաքիս ծանօթ բժիշկներուն կողմէ, Կը գտնուի նաեւ միջոցաւորական ալիսատանց մը, ուր ամէն ծեսակ քննութիւններ կը կատարուին։
Դիմեցէ՛ք՝ եւ գտնուի մնաք։

165—16

ԶԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԵՊ—ԻՏՐԻՍ (ԹԻԻ)—18

Դիմեցէ՛ք մեր վաճառատներ ամէն ծեսակ ձեռագործներու համար, ուր պիտի գտնուի նոյն մթերք մը, խիստ դիւրամաշելի դիմերով. Զեռ Կանը կը պահանջէ որ մեզմէ բնէ՛ք ձեր առեւտուրը, կը բաւէ անգամ մը այցելել համազում մը գոյացնելու համար։

165—2

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏ. ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՔԻՐԻՔՅԵԱՆ

ԶԱՀԼԷ

Այսպիսով Սուրիայ եւ արաբական մէջ հանցուած եւ սիրուած ՄԻԼԻ ԵՐՈՒՆԱՏԵԳԻՏ ԼՈՒՍԵՆԿԵՐԻՉԸ
Որ ամբողջ աշխարհի արուեստագէտներուն մէջէն
Հետեւեալ պատուի նշաններուն արժանացած է.

1921ին ոսկի մետալ . Բարիքի Գոնկրէնէ՛ 180) արուեստագէտներու մէջէն.
1924ին ոսկի մետալ . Բարիքի Գոնկրէնէ՛ 2200 արուեստագէտներու մէջէն.
1925ին պղինձ մետալ . Բարիքի Գոնկրէնէ՛ 2255 արուեստագէտներու մէջէն։

ՓՆՏՈՒՅԷ՛Ք	{	Արուեստի ամէն ծեսակ ներուրիւն	{	Ե՛ ԳՈՂ՝
		ձգրից գործունեութիւն		ՊԻՏԻ ՄԱՍԲ
		Չափաւորուած գիներ		
Հասցէ.— Ֆոթօ—Խաչատուր. Օւաշէ				

ԸՄՊԵԼԻՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՔԵՄԻԿԱՆ ՄԵՉ

Պր. Գալանեան իր վաճառատան մէջ ունի ամէն ծեսակ ըմպելիներ, լաւագոյն ծեսակի եւ շատ անգամ գներով. Զեռ առեւտուրը բնէ՛ք առաջ անգամ մը անոր դիմեցէ՛ք։

166—8

ԿԸ ՓՆՏՈՒՅԷ

Նոյն Յովակիմեան՝ Գըլըն գիւղից, կը փնտռէ իր եղբայրներ Հրաչեայ եւ Յովակիմեան Յովակիմեանները՝ 25 եւ 20 տարեկան, որոնցմէ ցաւն երկու տարեկի վեր տեղակութիւն չունի։ Կը խնդրուի տեղակութիւն ունեցողներէն գրել Վիքտորիանի միջոցաւ Նոյն Յովակիմեանի։

166—8